

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	ความเป็นจีนตามนิยามของผู้มีเชื้อสายจีน ในอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก	
ชื่อผู้เขียน	นางสาวเกษวดี พุทธภูมิพิทักษ์	
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชาประวัติศาสตร์	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	ศาสตราจารย์ ดร. นิธิ เอียวศรีวงศ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไชยันต์ รัชชกุล อาจารย์สายชล สัตยานุรักษ์ อาจารย์อรรถจักร์ สัตยานุรักษ์	ประธานกรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการ

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เรื่อง “ความเป็นจีนตามนิยามของผู้มีเชื้อสายจีน ในอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก” มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายกระบวนการสร้างความรับรู้ต่อตัวตนของชาวจีนในฐานะที่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์หนึ่ง การศึกษาเน้นที่การเปลี่ยนแปลงของนิยามในบริบททางการเมืองและสังคมที่แตกต่างระหว่างช่วงสมัยการปกครองของจอมพลแปลก พิบูลสงคราม (พ.ศ.2480 – 2488 และ พ.ศ. 2491 - 2500) และช่วงการปกครองของจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ (พ.ศ.2501–2506) คำถามสำคัญของวิทยานิพนธ์คือ (1) อะไรคือความแตกต่างระหว่าง “ความเป็นจีน” ที่ถูกนิยามโดยรัฐในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน และรัฐส่งค่านิยามนั้นลงไปสู่สำนึกของผู้มีเชื้อสายจีนในพิษณุโลกอย่างไร (2) ค่านิยามนั้นกระทบต่อ “ความเป็นจีน” ของผู้มีเชื้อสายจีนในพิษณุโลกอย่างไร และ (3) ค่านิยามนั้นถูกปรับเปลี่ยนตามเงื่อนไขในท้องถิ่นอย่างไรบ้าง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์และนำเสนอในรูปแบบของการพรรณนาวิเคราะห์หลักฐานที่ใช้ในการศึกษานี้ มาจากการสัมภาษณ์ผู้มีเชื้อสายจีนกลุ่มต่างๆ ในพิษณุโลก และจากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารของรัฐ ตลอดจนเอกสารของท้องถิ่น

จากการศึกษา พบว่า คำนิยาม “ความเป็นจีน” ของผู้มีเชื้อสายจีนในพินญโลกมีความหลากหลายเมื่อผ่านช่วงระยะเวลาต่างๆ คำนิยามความเป็นจีน ไม่ได้เป็นการนิยามเพื่อตอบสนองกับคำนิยามความเป็นจีนของรัฐ โดยตรงเท่านั้น แต่ยังถูกสร้างภายใต้บริบทวิถีชีวิตของพวกเขาและภายใต้ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มชาวจีนด้วยกันและระหว่างพวกเขากับกลุ่มอื่นๆ

นอกเหนือไปจากกลุ่มสำเนียงภาษาแล้ว สถานะทางเศรษฐกิจสังคมและความสัมพันธ์ทางการเมืองกับรัฐไทยนับเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดความแตกต่างของนิยาม ปัจจัยแวดล้อมที่แตกต่างกันในระดับต่างๆ ของผู้มีเชื้อสายจีน เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เกิดความแตกต่างของนิยามเช่นเดียวกันกับปัจจัยในระดับปัจเจกบุคคลด้วย